

Västra Värmlands distrikt
Roger Gran
Sundsgatan 17, 661 40 Säffle
roger.gran@skogsstyrelsen.se
Tfn 0533-46176

Rapport från inventering av naturområden vid Välsviken i Karlstads kommun

Beställare: Karlstads kommun. Teknik- och fastighetsförvaltningen.

Beställningsnummer: TFN-2013-1261

Handläggare Karlstads kommun: Ann Johansson

Handläggare/inventerare: Roger Gran

Inventeringsdatum: 2013-08-14

Inventeringen har omfattat ett skogsområde om ca 2 hektar strax söder om Välsvikens köpcentrum.

Inventeringen redovisas skriftligt med en beskrivning och naturvärdesbedömning av de olika skogsbestånden. En del i inventeringen har varit att redovisa eventuella fynd av rödlistade arter, signalarter eller andra naturvårdsintressanta arter. I bedömningen ingår också att notera viktiga strukturer i skogen som är relevanta för höga naturvärden där dessa arter kan förväntas. I vissa bestånd har även värden kopplade till landskapsbild och övriga upplevelsevärden noterats.

Översiktlig beskrivning av områdets skogar

Områdets skogsmiljöer kännetecknas av lövträdsrika bestånd som till stor del uppkommit på f.d kulturmarker. I öster avgränsas området tvärt av magra hållmarker med gallrade, medelålders tallbestånd och i väster av tidigare öppen mark samt industrimark. I centrala delen rinner en mindre bäck med ett slingrande lopp som sätter sin prägel på natur- och upplevelsevärden. I norra delen finns bebyggelserester av vad som varit Välsvikens gamla tomt. Denna är i dag klassad som fast fornlämning. (RAÄ nr. Karlstad 1999).

Tidigare fynd av rödlistade arter finns inte noterade för inventeringsområdet. Under inventeringens gång påträffades arten jättesvampmal som den enda rödlistade arten i inventeringsområdet.

Områdets lövskogsmiljöer utgör lämpliga häckningshabitat för mindre hackspett, under förutsättning att ytterligare minst tio hektar äldre lövskog finns i närområdet.

I bäckravinen finns två delområden med höga naturvärden, varav det ena (delomr. 2) har naturvärden som inom en snar framtid uppnår nyckelbiotops-kvalitéer.

Framtida skötsel/ kompensationsåtgärder i inventeringsområdet

De högsta naturvärdena påträffas i delområdena 2 och 3. Delområde 1 har främst värden knutna till en vacker bäckmiljö och vissa grova lövträd. Trädskiktet i dag är begränsade. Delområde fyra har främst kulturhistoriska värden samt vissa värden kopplade till grova lövträd.

De lövträdsrika bestånden har sannolikt betydelse för rörliga arter med krav på större arealer äldre lövskog med inslag av död ved. Intelligande blandskogar kan med riktad skötsel bli lövdominerade och skulle därigenom kunna uppväga ev. habitatförlust av lövskog. Däremot kan hydrologiska värden och fuktiga/beskuggade bäckmiljöer sannolikt vara svåra att återskapa.

Säffle Skogsstyrelsen 2013-08-29

Med vänlig hälsning

Roger Gran
Inventerare/Skogskonsulent

Naturvärdesbeskrivning

Välsviken

OBJEKT NR: 1

AREAL: 0,73 ha

ALLMÄN BESKRIVNING

Övre loppet av den bäckdal som löper genom det inventerade området. Bäckdal med relativt flacka kanter och skog som är helt lövdominerad. Klibbalen är det dominerande trädslaget medan inslaget av gran uppgår till max 10 % av volymen. Två öppna "lyckor" gränsar till området i väster. Grova björkar, täta albuketter (20-25 cm i diam). Rik mark (fet jord). Fältskikt domineras av majbräken, blekbalsamin, skogssäv och hallon. Ormbär och skogssallat förekommer liksom röda vinbär, tysklönn och vanlig lönn. Strax söder om den korsande cykelvägen växer ett tiotal grova (> 45 cm) klibbalar och björkar. En al mäter ca 60 cm i brösthöjd. Norr om cykelvägen växer ytterligare ca 15 grova björkar och enstaka tall. Bäckens har bitvis ett mycket vackert lopp med krökar, lågor i vattnet, stenar, slänter och mindre vattenfall.

VIKTIGA ELEMENT/STRUKTURER

Bäck med slingrande lopp, grova lövträd (klibbal och björk), lågor i vatten, död säl, pinnved,

FÖREKOMST AV RÖDLISTAD ART

Mindre hackspett

FÖREKOMST AV SIGNALART / ANDRA NATURVÅRDS-INTRESSANTA ARTER

Ormbär, stjärtnes, entita.

ANDRA MILJÖVÄRDEN

Landskapsbild, hydrologiska värden, närnatur.

HÄNSYN / SKÖTSEL / MÅLBILD

Området bedöms som viktigt inte minst med tanke på det stora inslaget av grova lövträd och den förhållandevis lite påverkade bäckdalen. Målklass bör vara NS, dvs ett bestånd som åtminstone på sikt kräver naturvårdande skötsel. Målbilden bör vara en grovstammig lövskog med stort inslag av stående och liggande, död lövved. Värdet för lövskogsberoende arter som t.ex mindre hackspett bedöms som högt. Skulle området trots allt exploateras bör omfattande insatser göras i närliggande blandskogar för att öka lövandelar och skapa död lövved. Bäckens naturliga lopp bör självfallet inte ändras.

OBJEKT NR: 2**AREAL: 0,3 ha****ALLMÄN BESKRIVNING (karaktär, trädslag, topografi m.m)**

Ett parti med bördig sedimentmark där bäcken skurit sig ned i en vacker ravinbildning med branta, 3-4 meter höga slänter. Finjordsrika skredärr förekommer och en del av det fina materialet har förts bort av bäcken, som bitvis har en stenbunden botten. Skogsbeståndet utgörs till ca 70 % av gran och 30 % löv, mestadels klibbal. Längs den östra kanten finns inslag av asp och hassel. Åldern bedöms till ca 80 år. Många av granarna är grova, flera träd med en diameter grövre än 50 cm. Bäckdalen ger ett orört intryck med sina lutande grova granar, grova granlågor samt al- och björklågor i vattnet. I söder finns en bröt med svampbrutna träd. Framträdande är även den stora mängden nedfallen gren- och pinnved på marken. Karaktärsarter längs bäcken är bl.a skuggstjärnmossa (*Mnium hornum*) och fickbålmossa (*Pellia epiphylla*). Området bedöms minst ha kvalitéer motsvarande Skogsstyrelsens definition "Objekt med naturvärde". Med en något högre ålder eller inslag av murkna eller mosklädda granlågor skulle området betecknas som en nyckelbiotop.

VIKTIGA ELEMENT/STRUKTURER

Död ved i vatten, grova granar, skredärr, grova lövträd, hassel, lövlågor.

FÖREKOMST AV RÖDLISTAD ART

FÖREKOMST AV SIGNALART / ANDRA NATURVÅRDS-INTRESSANTA ARTER

Stubbspretmossa, hasselmossa, ormbär, skogssallat.

ANDRA MILJÖVÄRDEN

Hydrologiska värden.

HÄNSYN / SKÖTSEL / MÅLBILD

Området bör bevaras och tillåtas utveckla de befintliga strukturerna med tillförsel av död ved (inte minst av gran) fortsatt beskuggning men med ökande skiktning. Ravinmiljön skapar en luftfuktighet som är mycket gynnsam för vedlevande mossor och svampar. Målklassen är i detta fallet NO- Naturvårdsmål med orördhet. I den östra kanten skulle dock lövträden kunna gynnas genom frihuggning.

OBJEKT NR: 3**AREAL: 0,32 ha****ALLMÄN BESKRIVNING (karaktär, trädslag, topografi m.m)**

Huvudsakligen består delområdet av ett klibbalkärr där bäcken förgrenar sig och vid högvatten svämmar över och avlagrar sand- grusvallar. Skogen utgörs till 90 % av klibbal och resten av gran. Inslag finns även av björk och rönn. Fältskiktet domineras av den invasiva arten jättebalsamin men även skogssäv förekommer i större bestånd. Skogssallat och besksöta är andra arter som förekommer. Som en följd av översvämning finns partier med klibbtickeangripna torrträäd och lågor av gran. Området bedöms ha kvalitéer motsvarande Skogsstyrelsens definition "Objekt med naturvärden". Kläckhål av jättesvampmal påträffades i en fnösktickedödad björk.

VIKTIGA ELEMENT/STRUKTURER

Källmilö (järnockra), albuketter, sandavlagringar, bäckfåror, torrgranar, lågor i vatten av gran, al och björk.

FÖREKOMST AV RÖDLISTAD ART

Jättesvampmal (*Scardia boletella*), mindre hackspett.

**FÖREKOMST AV SIGNALART / ANDRA NATURVÅRDS-
INTRESSANTA ARTER**

ANDRA MILJÖVÄRDEN

HÄNSYN / SKÖTSEL / MÅLBILD

Områdets naturvärden motiverar fortsatt orördhet (NO) och behovet av

OBJEKT NR: 4**AREAL: 0,8 ha****ALLMÄN BESKRIVNING (karaktär, trädslag, topografi m.m)**

Området utgörs av en stenbunden, östvärd sluttning beväxt med en gallrad blandskog av varierande ålder. Ställvis finns inslag av grova björkar men även ek finns spritt i området. Även asp, rönn och sälj förekommer. Brakved förekommer allmänt i buskskiktet. I söder finns enstaka hasselbuketter. Hasseln tycks i detta fallet inte indikera några ytterligare värden knuten till ev. kalkförekomst. Död ved förekommer sparsamt i form av någon fnösktickeangripen björkhögstubbe. Naturvärdena bedöms som måttliga och kopplar främst till de äldre björkarna. Lämningar efter gården Välsviken berör områdets södra hälft.

VIKTIGA ELEMENT/STRUKTURER

Grova björkar.

FÖREKOMST AV RÖDLISTAD ART

**FÖREKOMST AV SIGNALART / ANDRA NATURVÅRDS-
INTRESSANTA ARTER**

ANDRA MILJÖVÄRDEN

Estetiska värden i form av en ljus landskapsbild med grova lövträd.

HÄNSYN / SKÖTSEL / MÅLBILD

Utglesning och frihugning av träd som kan utveckla fina kronor och grova dimensioner.